

Bideragarria ote
euskal estatu
independentea?

(josebafelix@outlook.es)

Quosque tandem? Noiz arte?

“Katalunia, geroari begira, eta Euskal Herria, berriz, iraganari lotua. Gatazkaren zauriak konpontzeko premia ez da aitzakia, bestelako dinamikak abiatzeko benetako eragozpena baizik”

(Imanol Murua)

“Oraingo eztabaida ez da independentzia bai ala ez. Gauza sakonagoak landu behar ditugu”

(Andoni Ortuzar)

Quosque tandem?

“Aunque la izquierda aberzale la constituyeran solo cuatro, debería tener un plan, un proyecto, una hoja de ruta, un contacto constante con otras fuerzas y un recorrido por todo el mundo para dar a conocer sus objetivos .”

(Javier Sádaba)

Noiz arte? Quosque tandem?

32 **POLÍTICA**

«Lo pertinente es una soberanía compartida con el Estado español,
no estamos hablando de independencia»

Iñigo Urkullu. Lehendakari

Euskal Herria independentziaranzko bidea: moneta propioa ala euroa?

Euskal Herriak ere bere moneta propioa (edozein delarik haren izena) erabil lezake, printzipioz

Horretarako lehen baldintza, *sine qua non*, EH errepublika independentea eratzea izango litzateke, lehen aldiz gure historian: gobernu bakar bat EH osorako, eta gobernu horrek moneta jaulkitzea, Banku Zentralaren bidez eta Altxor Publikoaren laguntzarekin

Bigarren baldintza: **Diru Teoria Modernoa** ongi menperatzea

EHren gaurko egoera ekonomikoa

Hala Baskongadetan nola Nafarroan zein Iparraldean
moneta bakar bat erabiltzen dugu: euroa

Hala Baskongadetan nola Nafarroan haziendak ditugu

Iparraldean Baionako Merkataritza Ganbara dugu

Horiek dira, *for the time being*, gure nolabaiteko 'Altxor
Publiko'aren adarrak edo izan beharko liratekeenak

EHren egoera politikoa

Politikoki EH eratu beharra dago

Hona proposamen bat: Euskal Herriko
konfederaziorantz, gauden egoera
desberdinetatik abiatuz

<http://www.unibertsitatea.net/otarra/gizarte-zient>

Warren Mosler eta euroa

Teklatuaren bidez...

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/06/20/tekla>

Warren Mosler-en proposamen dotorea, **euroa** erabiliz

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/05/21/warr>

Teklatuaren bidez...: Eurolandian ere

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/06/20/tekla>

Non dago dirua?

Europar, ba ote dago dirurik? Bai! EBZ-n!

Euroa erabiltzea

Alde ona: Baskongadetan, Nafarroan eta Iparraldean jadanik jendeak, enpresek eta erakunde publikoek euroa erabiltzen dute

Alde txarra: Ez daukagu Banku Zentralik ezta Altxor Publikorik ere, baina haziendak bai, eta horiek oso garrantzitsuak izan daitezke gure etorkizun hurbilean

Banku Zentrala Euskal Herrian?

Baskongadetan Espainiako BZren 'adarra' martxan jartzea litekeena da

Era berean, Nafarroan Espainiako BZren 'adarra' martxan jar liteke. Zergatik ez?

Frantziak ez du onartzen gure Iparraldea. Baina Baionako Merkataritza Ganbara hortxe dago

Proposamen zehatz bat

Espainiako Banku Zentral horien 'adarrak' martxan jarriko diren bitartean (Euskal Herriko BZ lortzearren!), hona hemen proposamen zehatz bat:

Defizita BPGren %3tik % 8ra

Mosler-ek dioenez, Europako Banku Zentralak (EBZ) euroak jaulki ditzake inolako arazorik gabe, behar diren beste euro eta teklatuaren bidez

Euro multzo hori EBko estatuetan banatu ahal da, populazioaren arabera

Proposamenaren oharrak (1)

Estatuek gastatzen dute EBZri esanez euro horiek banku kontu egokietan gehitzeko

Kreditu bat da besterik ez

Arazoa da EBZk ezetza ematen badu

EBZk ezetza esateko mehatxua erabiltzen du austeritatea derrigortzeko

Proposamenaren oharrak (2)

Erregelak aldatu daitezke

Europar Batasuneko (EB) defizit publikoa handitu daiteke

Defizita BPGren %3tik % 8ra

Europako Banku Zentralak (EBZ) bermatu dezake gehikuntza hori esplizituki

EBk ez badu onartzen, moneta propioa (**euskoa**) martxan jartzea

Ikus **Ongi etorri euskoa**:

<http://www.unibertsitatea.net/otarra/gizarte-zientziak/ekonomia>

Zehazki

Hortaz, EBZ-tik Frantziara **X** euro joango lirateke eta Espainiara **Y**

X euro haietatik, eta Iparraldeko biztanleriaren arabera,
Baionako Merkataritza Ganbarari **w** euro dagozkio

Y euro haietatik, Baskongadetako hiru Diputazioei, biztanleriaren
arabera, **z** euro dagozkie, eta **v** euro Nafarroako Diputazioari,
hots, nafar Gobernuari

Modu horretan, hala Iparraldean nola Hegoaldean dirua egongo
litzateke arlo publikoko betebeharrak eta beharrizanak
betetzeko: **w + z + v** euro

Dirurik badago

Inbertsio publikoa finantzatzeko, enpresa txiki eta ertainerako diru laguntzak emateko, irakaskuntzan eta heziketan dirua sartzeko, gauza bera osasungintzan, eta, nola ez!, 62 urtetik aurrera, erretiro duinerako behar den beste euro erabiltzeko

Baita *lan berme*ko programetan aritzeko ere

Dirurik badago

Non? EBZn 'dago'. Baina diru hori ez da objektu bat

Dirua teklatuaren bidez sortu ahal du EBZk. Kostua **zero** da

Bi aukera desberdin

Warren Mosler-en ildotik doana, **euroa** erabiliz

eta

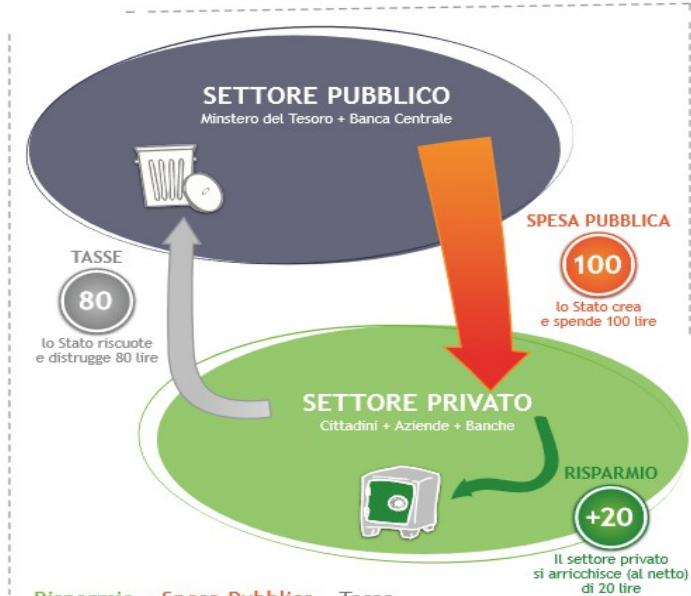
Moneta propioa, **euskoa** erabiliz

Euskoa versus euroa

STATO CON MONETA SOVRANA (LIRA)

L'acqua al campo, i soldi all'economia, possono essere dati solo dallo Stato a moneta sovrana, che **EMETTE NUOVA MONETA, SPENDENDOLA.**

$\text{Risparmio} = \text{Spesa Pubblica} - \text{Tasse}$

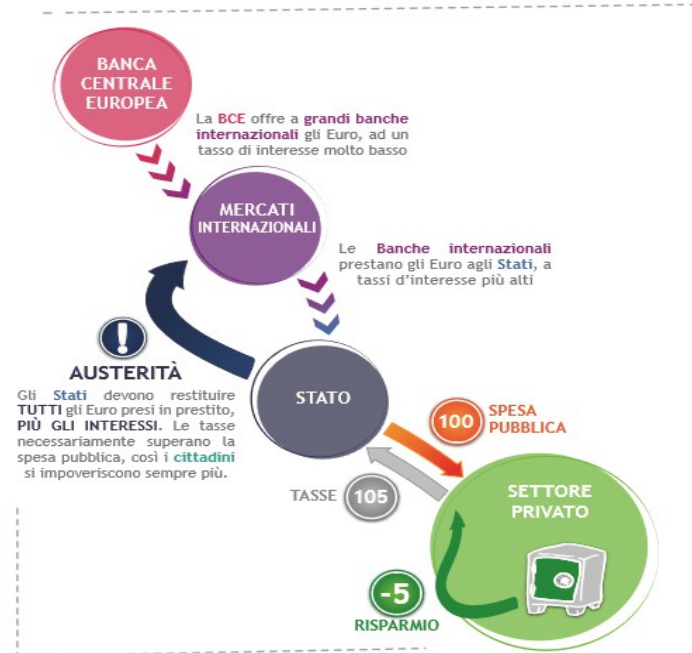
$\text{Deficit} = \text{Spesa Pubblica} - \text{Tasse}$

$\text{DEFICIT} = \text{RISPARMIO PRIVATO}$

Il **DEFICIT** se denominato in una moneta che lo Stato emette è solo una scrittura contabile. È lo Stato che emette la sua moneta e non può dunque rimanerne senza soldi.

STATO CON MONETA NON SOVRANA (EURO)

Lo Stato non può più dare al campo l'acqua che necessita: deve chiedere in prestito **TUTTI** i soldi che spende e **DEVE RESTITUIRLI CON GLI INTERESSI!** Se non li ottiene, il campo rimane senz'acqua.

Lo Stato deve pensare a fare cassa: non emettendo la moneta può rimanere senza soldi ed è costretto ad adottare misure di **AUSTERITÀ**.

Gehigarriak

Euskal Herriko konfederaziorantz

<http://www.unibertsitatea.net/otarra/gizarte-zientziak/ekonomia/euskal-h>

.

Ongi etorri euskoa!

<http://www.unibertsitatea.net/otarra/gizarte-zientziak/ekonomia/ongi-eto>

DTM hasiberrientzat

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2014/01/21/diru-teoria->

Lan bermea

<http://>

www.unibertsitatea.net/otarra/gizarte-zientziak/ekonomia/langabeziaren-a

MILA ESKER!

To know or not to know, that's the question!

Jakin ala ez jakin, horra hor arazoa!

Ad Majorem Vasconum Libertatem

(donejurgi)